

XXXI. diabetologické dni s medzinárodnou účasťou

XXXIst diabetes days with international participation

19. – 21. september 2021, hotel Patria, Štrbské Pleso

Peter Novodvorský^{1,2,3}

¹Metabolické centrum s.r.o., Trenčín

²Centrum Diabetologie IKEM, Praha

³Department of Oncology and Metabolism, Medical School, University of Sheffield, United Kingdom

✉ MUDr. Peter Novodvorský, PhD., MRCP | p.novodvorsky@sheffield.ac.uk | www.sheffield.ac.uk

Doručené do redakcie | Received 11. 10. 2021

Výročný kongres Slovenskej diabetologickej spoločnosti (SDS) a Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) – XXXI. diabetologické dni s medzinárodnou účasťou sa aj tento rok, napriek pretrvávajúcej pandémie COVID-19, podarilo zorganizovať v prezenčnej forme. Takáto forma kongresu bola vítaným spestrením a výnimkou z pravidiel, keďže v roku 2021 boli kongresy Českej diabetologickej spoločnosti (ČDS), ako aj veľké medzinárodné diabetologické kongresy ako ADA Scientific Sessions alebo EASD Annual Meeting organizované len vo virtuálnej podobe. Kongres bol úspešný a prínosný a aj v tejto náročnej dobe bolo registrovaných približne 200 delegátov. Vďaka teda patrí celému organizačnému výboru kongresu na čele s doc. MUDr. Zbyňkom Schronerom, PhD.

Kongresu aj tento rok predchádzalo už 3. sympóziu SDS venované technológiám v diabetológii, ktoré sa uskutočnilo v sobotu 18. 9. 2021. Samotného otvorenia kongresu sa v nedeľu 19. 9. 2021 okrem prezídia SDS (doc. MUDr. Katarína Rašlová, CSc., doc. Zbynek Schroner, PhD., a doc. MUDr. Viera Doničová, PhD.) a zástupcov partnerských organizácií (J. Borovka za Zväz diabetikov Slovenska, a doc. MUDr. Ľubomír Barák, CSc., za Diador) zúčastnila aj MUDr. Marta Korecová, keďže tohtoročné diabetologické dni boli venované pamiatke 100. výročia narodenia prof. MUDr. Rudolfa Koreca DrSc. Úvod kongresu tradične zaobstarali prednášky laureátov tohtoročných cien SDS a SLS. Korecovu prednášku s eleganciou sebe vlastnou predniesol prof. MUDr. Ján Škrha, DrSc., (Praha) na tému „časné markery cévných komplikácií diabetu“. Nasledovala prednáška laureáta Rázusovej ceny doc. MUDr. Branislava Vohnouta, PhD., (Bratislava) s témou „diabetes mellitus, dyslipoproteínémia a kardiovaskulárne riziko“.

Diabetologické dni sú svojim rozsahom tak veľkým podujatím, že nie je možné v tejto správe spomenúť všetky prednášky a prednášajúcich, ktorí svojimi prednáškami kongres obohatili. Nech mi teda tí, ktorých nespomeniem, prepáčia. Hlavnými témami kongresu, ktorým sa budem venovať bližšie, boli tento rok:

- psychologické, psychiatrické a sociálne problémy pacienta s diabetes mellitus
- metformín – stále liek prvej voľby u pacienta s diabetes mellitus 2. typu?
- diabetes mellitus a infekcie

Doc. MUDr. Silvie Lacigová, Ph.D. (Plzeň), sa venovala **psychologickým aspektom** nových technológií v diabetológii a PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc., psychológ Kliniky diabetologie IKEM (Praha), prednášala o poruchách príjmu potravy v kontexte diabetu. Doc. MUDr. Ľubomír Barák, CSc., (Bratislava), ponúkol pohľad na psychologické aspekty diabetu v detskom veku a blok uzavrela PhDr. Andrea Bukovská, PhD., (Martin), prednáškou na tému sociálnych aspektov diabetu a možností ich ovplyvnenia na Slovensku v súčasnej dobe.

Panelovej diskusie na tému **metformín – stále liek prvej voľby u pacienta s diabetes mellitus 2. typu?** sa zúčastnili doc. K. Rašlová, doc. V. Doničová, doc. Z. Schroner, prof. MUDr. Peter Galajda, CSc., doc. MUDr. Peter Jackuliak, PhD., a MUDr. Ivana Šoošová, PhD. Diskutovala sa medicína dôkazov a tiež klinické skúsenosti, ktoré metformín stále „držia“ na prvom mieste diabetologických guidelines pre manažment diabetu 2. typu.

Blok venovaný téme **infekcií a diabetu** otvorila MUDr. Petra Fedorcová (Banská Bystrica), ktorá sa venovala infekciám kože a slizníc u pacientov s diabetom. Urológ MUDr. Ľubomír Lachvác, PhD., (Košice) sa veno-

val infekciám urogenitálneho traktu pri diabete a MUDr. Petr Šmahel (Hradec Králové) sa vo svojej prednáške pozrel na diabetes očami infektológa. MUDr. Peter Novodvorský, PhD., MRCP, (Trenčín/Praha) prezentoval súčasné poznatky o tom, ako sa vzájomne ovplyvňujú dve pandémie dnešnej doby – pandémia infekčného ochorenia COVID-19 a neinfekčná pandémia diabetu.

V sekcii s témou **čo nové nám odhalila genetika v diagnostike a liečbe** boli, okrem iných, prezentované práce tímu RNDr. Daniely Gašperíkovej, DrSc., z Biomedicínskeho centra SAV v Bratislave, ktorý sa problematike monogénového diabetu dlhodobo venuje. Prof. MUDr. Ivan Tkáč, DrSc., (Košice), predniesol prednášku o prídavnej hodnote a limitáciách štúdií z reálnej klinickej praxe (RWE studies) v porovnaní s randomizovanými klinickými štúdiami (RCT) a prof. MUDr. Ján Murín, CSc., (Bratislava) prezentoval najnovšie poznatky o benefitoch SGLT2-inhibítorov pri terapii kardiálneho zlyhávania. Moderovanú diskusiu pri posteroch viedli doc. Z. Schroner a MUDr. D. Kolény (Nitra).

Tradične kvalitný bol **blok ČDS**. MUDr. Eva Horová, PhD., (Praha) sa venovala súčasným odporúčaniam ohľadom fyzickej aktivity u ľudí s diabetom. Prof. MUDr. Martin Prázný, CSc., Ph.D., (Praha) ponúkol pohľad na to, ako v súčasnej dobe zapája nelekársky personál do komplexnej starostlivosti o svojich pacientov, a prof. J. Škrha prezentoval vlastné dlhoročné skúsenosti s manažmentom sekundárneho (pankreatogénneho) diabetu, niekedy označovaného ako diabetes typu 3c.

Svoje vlastné prednáškové bloky mali lipidologická sekcia SDS – predsedajúce doc. K. Rašlová a MUDr. Ingrid Bugáňová (Žilina), obezitologická sekcia – predsedajúci MUDr. Ľubomíra Fábryová PhD., (Bratislava), MUDr. Viera Kissová, PhD., MPH, (Nitra), doc. MUDr. Barbara Ukropcová, PhD., (Bratislava) a doc. MUDr. MSc. Peter Minárik, PhD., (Bratislava) a sekcia ambulancných diabetológov – predsedajúci MUDr. Marek Macko (Prešov), v ktorých zazneli viaceré zaujímavé prednášky. Za všetky spomeniem tie od prof. MUDr. Michala Vrablíka, Ph.D., (Praha) o postavení LDL-cholesterolu vo vzťahu ku KV-riziku u diabetikov, ďalej prednášku od Mgr. Jozefa Ukropca, DrSc., (Bratislava) o funkcii hnedého tukového tkaniva a jeho endokrinnej regulácii, a napokon zaujímavú kazuistiku MUDr. Ľudmily Kubincovej (Púchov) o manažmente diabetes mellitus u pacienta s ťažkým priebehom infekcie COVID-19.

Kongres tradične obohatili **firemné sympóziá**. Na sympóziu spoločnosti **Sanofi** sa hovorilo o CGM-dátach potvrdzujúcich benefity 2. generácie bazálnych inzulinových analógov (MUDr. Novodvorský), o fixnej

kombinácii IGLarLixi (doc. Doničová) ako aj o simplifikácii liečby pacientov s DM2T (MUDr. Dalibor Šošovec, Rožňava). Sympóziu spoločnosti **NovoNordisk** bolo zamerané na agonistov GLP1-receptorov, či už samostatne, alebo vo forme fixnej kombinácie IDegLira. Prednášky prof. Martina Haluzíka, DrSc., (Praha), doc. MUDr. Viery Doničovej, PhD., (Košice), prof. Ivana Tkáča, DrSc., (Košice), a doc. MUDr. Emila Martinku (Ľubochňa) boli doplnené vždy 2 kazuistikami. Štafeta sympózia spoločnosti **Eli Lilly** v zložení doc. E. Martinka, MUDr. D. Šošovec, MUDr. D. Skripová (Třebišov), MUDr. P. Novodvorský a MUDr. M. Merčiaková (Sabinov) viedla cez cez KV-benefity agonistov GLP1-receptorov a spomalenie aterosklerózy k využitiu ultra rapid inzulinu lispro (UrLi) v manažmente DM1T aj DM2T. Sympóziu spoločnosti **Boehringer Ingelheim** bolo vo forme panelovej diskusie na tému nástrahy dnešnej doby v diabetologickej ambulancii a zúčastnili sa ho doc. K. Rašlová, doc. V. Doničová, doc. E. Martinka, MUDr. D. Skripová, MUDr. A. Vachulová (NÚSCH Bratislava) a MUDr. P. Ferenčíková (Bratislava).

Záverečný blok prednášok kongresu v utorok ráno otvoril MUDr. Vladimír Uličiansky (Košice) svojou prednáškou nazvanou Quo vadis diabetológia? Okrem zamyslenia sa nad smerovaním diabetológie bola prednáška aj jeho rozlúčkou s aktívnym pôsobením ako diabetológa a v nasledujúcej diskusii mu za jeho prínos, ako aj za dlhoročné aktívne pôsobenie v SDS (vedecký sekretár v rokoch 2010–2018) poďakoval doc. Z. Schroner. MUDr. Juraj Lacka (Trnava) predniesol analýzu dát zdravotnej poisťovne Dôvera týkajúcu sa mortality pacientov s diabetom počas pandémie COVID-19. Doc. V. Doničová sa v samostatnej prednáške venovala centrálnemu postaveniu metformínu v súčasných guidelines pre manažment diabetu 2. typu a MUDr. P. Novodvorský benefitom kanagliflozínu pre pacientov s pokročilou chronickou obličkovou chrobou (eGFR > 30 ml/min/1,73 m²) a/alebo renálnou anémiou. Doc. K. Rašlová predniesla výsledky observačnej štúdie **Da Vinci** týkajúcej sa používania hypolipemickej terapie v európskych krajinách vrátane Slovenska a doc. Z. Schroner sa venoval benefitom DDP4-inhibítorov v geriatrickej populácii.

Tiež treba spomenúť, že viacerí z nás išli svojim pacientom príkladom a zúčastnili sa v pondelok ráno behu alebo chôdze okolo Štrbského Plesa (podporené spoločnosťou NovoNordisk). Na úplný záver už len dodám, že budúci ročník kongresu je plánovaný v prezenčnej forme na Štrbskom Plese v tradičnom termíne, teda na konci mája 2022.